

Aan de gemeenteraad

datum 18-05-2021
behandeld door M.H. Merkelbach
ons kenmerk 2021-0061796
doorkiesnummer 14-078
onderwerp Art.40 vragen OP 3 mei
2021 over hoog-
spanningsverbindingen
(ondergronds brengen?)

Geachte mevrouw, heer,

De fractie van Onafhankelijk Papendrecht (hierna OP) heeft op 3 mei jl. artikel 40 vragen gesteld over hoogspanningsverbindingen (ondergronds brengen?). De vragen zijn bijgevoegd.

Antwoord op de **vragen** van OP:

Kunt u de vraag of de kabels ondergronds kunnen worden gelegd inmiddels beantwoorden?

Er is geen wijziging in het antwoord op de motie van OP in november 2020:

"Het ondergronds brengen van de hoogspanningskabels is momenteel niet aan de orde (zie de tekst uit de kadernota van juni jl.), maar wordt wel meegenomen in prioritering op een natuurlijk moment, b.v. wanneer onderhoud moet plaatsvinden door TenneT of bij nieuwe ontwikkelingen waarbij hoogspanning een onderdeel is. Hierbij wordt inderdaad samenwerking gezocht met stakeholders zoals TenneT.

Uit de kadernota 9 juli 2020 in de gemeenteraad (pp 7):

Haalbaarheidsonderzoek verkabeling 150 kV hoogspanningsverbindingen: Het te houden haalbaarheidsonderzoek voor verkabeling is vooralsnog niet uitgevoerd. Toegezegd is in 2020 hiervoor een voorstel te doen aan uw raad. De onderzoekskosten voor de haalbaarheidsstudie worden geschat op € 80.000 tot € 100.000. Daarnaast heeft de provincie Zuid- Holland ons inmiddels bericht dat zij niet zal bijdragen aan de kosten van de verkabeling. De eigen bijdrage van de gemeente aan een toekomstige verkabeling blijft dus maximaal € 6 miljoen. Gelet op de huidige financiële situatie van de gemeente en gelet op de interne prioritering van dossiers zullen wij dit onderzoek daarom niet in 2020 en/of 2021 uitvoeren.

Optimalisatie 380 kV hoogspanningsverbinding Krimpen-Crayestein De kosten van de optimalisatie van deze verbinding worden geraamd op maximaal € 300.000. De gemeenten Molenlanden, Sliedrecht en Krimpenerwaard profiteren ook van deze maatregel maar uit overleg is inmiddels gebleken dat genoemde gemeenten niet willen bijdragen aan de kosten. Samen met deze gemeenten is wel een lobby gestart om TenneT te bewegen de kosten van de optimalisatie te betalen. Gelet op de huidige financiële situatie van de gemeente zullen wij de kosten van de optimalisatie niet begroten."

Hoe kan de magneetzone worden verkleind en wat is het resultaat van het onderzoek?

Momenteel is het te vroeg om een conclusie te trekken over eventueel verkleinen van magneetveldzones. De impact van de straling wordt onderzocht:

1. De staatssecretaris van IenW heeft aan de Gezondheidsraad gevraagd de huidige stand van wetenschap in kaart te brengen over de relatie tussen het leven in de buurt van hoogspanningslijnen en gezondheidsrisico's. Het rapport wordt verwacht in 2021.
2. Lysias Advies heeft van het ministerie van EZK opdracht gekregen om met een advies te komen voor een nieuw voorzorgbeleid en is gevraagd om stakeholders hierbij te betrekken. Op hoofdlijnen heeft het Platform Hoogspanning zich samen met de VNG ingezet voor een lijst met maatregelen die gemeenten zo min mogelijk financiële lasten bezorgen, werkbaar en haalbaar zijn en goed uit te leggen zijn aan bewoners. Totdat er een nieuw beleid is (mogelijk nog voor het einde van 2021), blijft het huidige voorzorgbeleid van kracht. Dit voorzorgbeleid wordt meegewogen bij o.a. wijzigingen van bestemmingsplannen en de woningbouwopgaven van de gemeente.

Papendrecht wacht dus logischerwijze de resultaten van deze onderzoeken en het daaruit volgende beleid van de ministeries af om de resultaten mee te kunnen nemen in ons gemeentelijk beleid. Vooralsnog voldoen we aan het bestaande beleid.

Antwoord op de **vervolgvragen** van OP:
Zie hiervoor.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris, de burgemeester,

J.M. Ansems

A.J. Moerkerke

ONAFHANKELIJK PAPENDRECHT

Aan de voorzitter van het College van B&W van de gemeente Papendrecht
Markt 22, 3351 PB Papendrecht

Papendrecht   3 mei 2021
Onderwerp   Hoogspanningsverbindingen (ondergronds brengen?)
                         Enkele vragen ex artikel 40 van het Reglement van Orde

Geachte voorzitter,

Namens onze fractie wordt hierbij een aantal vragen ex artikel 40 van het Reglement van Orde bij u ingediend met het verzoek deze ter beantwoording door te geleiden naar het College alsook om deze ter kennis te brengen van de overige leden van de Gemeenteraad.

In het verslag van de openbare vergadering van de gemeenteraad van 5 maart 2020 staat het volgende te lezen: "De heer VAN DER TAK verwijst naar het Papendrechts Nieuwsblad van 4 maart 2020 waarin een artikel staat over de aanleg van ondergrondse hoogspanningskabels en een aankondiging voor de informatieavond van 4 maart 2020. Hij vraagt of het college dat niet aan de late kant vindt. Tijdens de vergadering van de commissie Ruimte van 26 juni 2019 is gevraagd of de gemeente bereid was om te investeren om de magneetsituatie te verbeteren en waaruit dat blijkt. Verder vraagt hij of de bovengrondse 150 kV-verbinding tussen Alblasterdam en Dordrecht ondergronds kan worden gelegd. Hij wil ook weten of de 380 kV-hoogspanningsverbinding langs de Aalscholver in aanmerking komt voor optimalisatie en of de gemeente een bijdrage zal betalen voor de bekabeling en zo nee, waarom niet. Ook vraagt hij of het college mogelijkheden ziet om de bovengrondse hoogspanningslijnen tussen Alblasterdam en Dordrecht ondergronds te brengen en te verkavelen en wat dat kost."

De wethouder antwoordt hierop het volgende: "Wethouder JANSSEN zegt dat er een informatie-avond door TenneT is georganiseerd. Informatie hierover staat in de krant en ook al eerder op digitale kanalen en op de gemeentelijke website. Bewoners kunnen met vragen altijd terecht bij TenneT, telefoonnummer 08008366388. Er is inderdaad toegezegd dat magneetvelden zoveel mogelijk zullen worden verkleind. De vraag of de kabel ondergronds kan worden gelegd, kan nog niet worden beantwoord, omdat daarvoor een haalbaarheidsstudie nodig is. De raad is daar een paar maanden geleden over geïnformeerd. De kosten voor het ondergronds aanleggen bedragen circa 6 miljoen euro en gedeputeerde Koning heeft aangegeven dat de provincie hier niet aan zal bijdragen. Verkaveling van die lijn is niet aan de orde, omdat TenneT dat niet wenselijk vindt, omdat dit minimaal 16 miljoen euro zou kosten. Er zal worden bekeken hoe de magneetzone op een andere wijze verkleind kan worden."

Vragen:

- Kunt u de vraag of de kabels ondergronds kunnen worden gelegd inmiddels beantwoorden?
- Hoe kan de magneetzone worden verkleind en wat is het resultaat van het onderzoek?

Een paar jaar terug al heeft de fractie van Onafhankelijk Papendrecht inbreng geleverd ter zake van het voorstel tot het vaststellen van de beoordelingsnotities 150 kV kabeltracé en het niet opstellen van een milieueffectrapport (MER). Volgens de wet milieubeheer artikel 7.2 van lid 1 onder b. wordt bij algemene maatregel van bestuur ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben geregeld, dat degene die een activiteit wil ondernemen een milieueffectrapport maakt (wet milieubeheer artikel 7.18 lid a.) indien het bevoegd gezag dat heeft beslist. Het bevoegd gezag is in deze de gemeenteraad.

De brief van TenneT van 19 april 2018 spreekt ervan dat het tracé niet door gevoelig gebied zou lopen en dat om die reden geen MER nodig is. Ook het rapport van de Gezondheidsraad van 18 april 2018 vormt voor TenneT geen aanleiding om van standpunt te veranderen omdat het bedrijf van mening is dat de ondergrondse verbinding aan de aanbevelingen van het rapport voldoet.

De Gezondheidsraad ziet in de beschikbare gegevens over associaties tussen magneetveldsterkte en een verhoogd risico op kinderleukemie 'aanwijzingen' voor een oorzakelijk verband. Hoewel niet bewezen is dat magnetische velden rond hoogspanningslijnen de oorzaak zijn, is het volgens de Gezondheidsraad raadzaam de toepassing van het voorzorgsbeleid te handhaven en eventueel uit te breiden naar ondergrondse hoogspanningskabels. Mogelijk spelen de magnetische velden rond elektriciteitslijnen een rol bij het verhoogde risico op leukemie. Het risico lijkt toe te nemen bij toenemende blootstelling. Ook wordt het geschatte risico hoger naarmate de blootstelling (van met name kinderen) nauwkeuriger wordt bepaald. Naar het oordeel van de Gezondheidsraad zijn er aanwijzingen voor een oorzakelijk verband.

Wel ziet de Gezondheidsraad in de huidige stand van de wetenschap aanleiding om het voorzorgsbeleid te handhaven. Dat moet nieuwe situaties voorkomen waarin kinderen langdurig verblijven in de magneetveldzone rond hoogspanningslijnen, waar het magneetveld gemiddeld over het jaar sterker is dan 0,4 microtesla.

Tijdens de commissie Ruimte van 26 juni 2019 kwam aan de orde de vraag of we op de goede weg waren als het gaat om het proactief verbeteren van de hoogspanningsverbindingen. In samenwerking met TenneT wordt gewerkt aan plannen om te verkabelen en te optimaliseren. Onafhankelijk Papendrecht is hier overigens een voorstander van.

Het college heeft eerder besloten om aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK) te verzoeken om de bovengrondse 150 kV hoogspanningsverbinding Alblasterdam-Dordrecht te verplaatsen of te verkabelen (ondergronds te brengen). Dat leidde in oktober 2018 tot de ambtelijke toezegging vanuit EZK dat het tracé alsnog op de lijst van 1 januari 2019 zou worden geplaatst. Dat maakt dat verkabeling van de 150 kV verbinding mogelijk wordt.

De 380 kV hoogspanningsverbinding langs Aalscholver komt in aanmerking voor optimalisatie. Nu de minister het 150 kV-tracé op de lijst heeft geplaatst, lijkt het praktisch dat Papendrecht zelf vooraf "bestuurlijk" toetst of men in principe bereid zou zijn om de financiële bijdrage te betalen die maximaal van Papendrecht nodig zou kunnen zijn als het tot verkabeling komt. Dit voorkomt dat het technisch haalbaarheidsonderzoek naar verkabeling achteraf overbodig blijkt te zijn. Bij beide hoogspanningsverbindingen is de vraag aan de orde of de gemeente bereid is te investeren in verbetering van de magneetveldsituatie.

Wij zien voordelen van verkabelen en optimaliseren van de hoogspanningsverbindingen. Gelet op de toename van de energiebehoefte lijkt verkabeling de meest verstandige keuze. Derhalve zijn wij voorstander van het verkabelen en optimaliseren van de hoogspanningsverbindingen.

Op 12 november 2020 diende de fractie van Onafhankelijk Papendrecht al een motie in met het verzoek aan het College de bestaande bovengrondse hoogspanningslijnen ondergronds te brengen. Geconstateerd werd dat het ondergronds brengen van de hoogspanningsverbindingen op het grondgebied van de gemeente op 11 juni aan de orde was gesteld (zie de bijlage bij deze brief).

De fractie van Onafhankelijk Papendrecht gaf de gemeenteraad in overweging dat het ondergronds brengen van de hoogspanningsverbindingen niet alleen minder horizonvervuiling zou betekenen, maar ook meer veiligheid voor de direct omwonenden. En de fractie riep het College op om de kansen die voor het grijpen liggen, te denken valt aan een samenwerking met stakeholders als TenneT en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, te benutten.

Vervolgvragen:

- Het verzoek aan het College is te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het ondergronds brengen van de hoogspanningsverbindingen.
Tot dusverre hebben wij daar ontwijkende antwoorden op gekregen. Van verschillende bewoners die vlak bij c.q. schuin onder de hoogspanningsverbindingen wonen vernemen wij dat zij last hebben van de straling en/of spanningsvelden van de hoogspanningsmasten.
- Vandaar onze vraag wat de stand van zaken is? Is het College in onderhandeling met de stakeholders teneinde het ertoe te leiden dat de bovengrondse hoogspanningsverbindingen ondergronds gebracht zullen worden?
- Of is het College daarmee niet (meer) bezig?
- En zo ja? Wat is dan het resultaat van alle inspanningen tot nu toe?

Wij zien uit naar de beantwoording van onze vragen.

Met vriendelijke groeten,
Fractie Onafhankelijk Papendrecht

Ruud Lammers,
fractievoorzitter.

Bijlage.

ONAFHANKELIJK PAPENDRECHT

Vragenkwartier Hoogspanningsverbindingen gemeenteraad 11 juni 2020

Tijdens de commissie Ruimte van 26 juni 2019 kwam aan de orde de vraag of we op de goede weg waren als het gaat om het proactief verbeteren van de hoogspanningsverbindingen. In samenwerking met TenneT wordt gewerkt aan plannen om te verkabelen en te optimaliseren.

Het college heeft twee jaar geleden besloten om aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK) te verzoeken om de bovengrondse 150 kV hoogspannings-verbinding Alblasserdam-Dordrecht te verplaatsen of te verkabelen (ondergronds te brengen).

OP is voorstander van verkabelen en optimaliseren hoogspanningsverbindingen

Dat leidde in oktober 2018 tot de ambtelijke toezegging vanuit EZK dat het tracé alsnog op de lijst van 1 januari 2019 zou worden geplaatst. Het ging om de twee kV Lijnen Alblasserdam – Dordrecht en Alblasserdam – Arkel. Dát maakte dat verkabeling van de 150 kV verbindingen mogelijk werd.

De 380 kV hoogspannings-verbinding langs Aalscholver komt in aanmerking voor optimalisatie. Toen de minister het 150 kV-tracé op de lijst had geplaatst, leek het praktisch en voor de hand te liggen dat Papendrecht zelf vooraf bestuurlijk toetst of men in principe bereid zou zijn om de financiële bijdrage te betalen die maximaal van Papendrecht nodig zou kunnen zijn als het tot verkabeling komt.

1. Als wij het ons goed herinneren ging het om een bijdrage vanuit de gemeente Papendrecht van ongeveer 6 miljoen euro: klopt dit nog steeds?
2. Is hierover eigenlijk al iets besloten? M.a.w. heeft het College besloten dat Papendrecht de hoogspanningsverbindingen ondergronds gaat brengen? We zien dat er op dit moment langs de strook van de hoogspanningsverbindingen grondwerkzaamheden plaatsvinden. Wanneer vindt het GO/NO GO moment plaats?

De bestuurlijke toets voorkomt dat het technisch haalbaarheidsonderzoek naar verkabeling achteraf overbodig blijkt te zijn. Bij beide hoogspanningsverbindingen is de vraag aan de orde of de gemeente bereid is te investeren in verbetering van de magneetveldsituatie ter plaatse.

Gelet op de toename van de energiebehoefte lijkt verkabeling een verstandige keuze, weshalve wij ons kunnen voorstellen dat tot het verkabelen en optimaliseren van de hoogspanningsverbindingen zal komen.

3. Is er al zicht op de totale investering vanuit de gemeente die nodig zal zijn om het verkabelen en optimaliseren van de hoogspanningsverbindingen te realiseren?

Er zou een advies op komst zijn naar aanleiding van de uitkomsten van de onderhandelingen tussen de gemeente Molenlanden en TenneT in verband met de verzwaring van de andere nabij gelegen 380 kV lijn, welke voor optimaliseren in aanmerking komt en niet voor verkabelen.

4. Is het advies al binnen en wat staat erin?
5. Ziet het College kansen om toch ook de 380 kV lijn te verkabelen?
Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is daarvoor nodig en wat zijn de geschatte kosten?